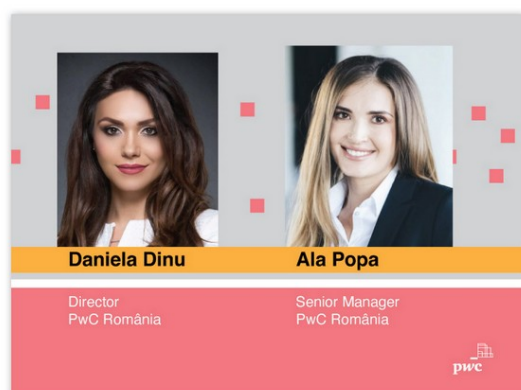

Transparența fiscală devine tot mai importantă pentru investitori și autorități

Transparența cu privire la impozitele și taxele plătite devine o prioritate pe agenda companiilor, în condițiile în care standardele privind obiectivele de mediu, sociale și de governanță (ESG) evoluează în această direcție, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) și UE impun măsuri de transparentizare, iar investitorii și clienții iau în calcul acest aspect în deciziile de afaceri. Mai mult, statele utilizează facilități fiscale pentru a încuraja un comportament responsabil din punct de vedere fiscal.

Lipsa transparenței fiscale poate duce la creșterea riscului fiscal și probabilitatea unei inspecții fiscale cu deznodământ nefavorabil, dar și la pierderi de finanțare din cauza reorientării investitorilor față de companii mai „responsabile”. În egala măsură, deciziile consumatorilor pot fi impactate pe fondul pierderii încrederii acestora în ceea ce privește comportamentul fiscal al unei societăți. De asemenea, prejudicii pe termen lung pot apărea și din perspectiva riscului reputațional.

Reglementările OECD și UE

Dincolo de standardele ESG cu privire la transparența fiscală (Global Reporting Initiative - GRI 207, GRI 201), la nivelul OECD și al UE au fost adoptate o serie de măsuri menite să asigure îndeplinirea acestui obiectiv.

Astfel, OECD a implementat Forumul global privind transparența și schimbul de informații în scopuri fiscale format din 165 de țări membre printre care și România. Datorită programelor voluntare de schimb de informații, investigațiilor fiscale offshore, cât și a altor măsuri conexe, până în prezent a fost posibilă generarea a 112 miliarde de euro reprezentând taxe și impozite suplimentare colectate la nivel global.

De asemenea, Planul de Acțiune BEPS - Acțiuni privind erodarea bazei de impunere și transferul profitului a dus la colaborarea internațională a peste 135 de jurisdicții pentru a pune capăt practicilor fiscale abuzive. În plus, Convenția multilaterală privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală permite schimbul de informații în chestiuni fiscale între 146 de jurisdicții (inclusiv România).

La nivelul UE, un element important de transparență fiscală îl reprezintă Raportarea pentru fiecare țară în parte (CbC), care va intra în vigoare în iunie 2024. Directiva Europeană 2021/2101 a fost deja transpusă la nivelul României prin Ordinul 2048/2022. Potrivit acestui ordin, grupurile multinaționale cu sediul central în UE, cât și în afara UE, cu cifra de afaceri anuală consolidată mai mare de 3.7 miliarde RON (echivalent 747.5 milioane de euro la 21 decembrie 2021), în fiecare din ultimele două exerciții financiare consecutive, vor trebui să raporteze public informațiile privind impozitul pe profit începând cu 1 ianuarie 2023. Implementarea acestei directive la nivelul României aduce o și mai mare transparență fiscală, cu scopul reducerii și evitării evaziunii fiscale.

Totodata, creșterea transparenței fiscale la nivelul UE a fost adusa și prin Directivele UE împotriva practicilor de evitare a impozitarii - ATAD, precum:

- DAC 4 privind schimbul automat obligatoriu de informații între autoritățile fiscale în ceea ce privește raportarea de către întreprinderile multinaționale pentru fiecare țara.
- DAC 6 privind obligativitatea de raportare a schemelor transfrontaliere de optimizare fiscală.
- DAC 7 privind reguli noi de raportare fiscală pentru platformele digitale.
- DAC 8 privind obligații de raportare pentru monedele electronice și activele cripto.

Cum trebuie să se pregătească societățile?

În lumina tuturor inițiativelor la nivel internațional prezentate mai sus, dar și a altor demersuri în aceeași direcție, companiile ar trebui să adopte o abordare proactivă și să ia în calcul acțiuni precum:

- Analiza informațiilor disponibile public și identificarea ariilor de risc fiscal (ex. presa, social media, pagina web, etc).
- Implementarea raportării fiscale integrate în cadrul mai larg de raportare ESG.
- Implementarea tehnologiei de gestionare a conformității fiscale.
- Proiectarea structurilor organizatorice și a rolurilor și autorității funcției fiscale în rândul personalului funcției fiscale.
- Sisteme de monitorizare și evaluare a riscurilor fiscale.
- Sisteme de prognoza fiscală.
- Revizuirea și perfecționarea guvernării fiscale și a cadrului de control.
- Sisteme de măsurare a efortului ESG (de exemplu, proiecte, dezvoltări, investiții etc.)
- Formularea unei strategii fiscale corporative.
- Strategie de comunicare/transparența fiscală.

O abordare proactivă și un comportament sustenabil în linie cu obiectivele ESG vor oferi companiilor un avantaj competitiv atât în fața consumatorilor, investitorilor, cât și a tuturor partenerilor de afaceri.